

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2025

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς

- 1. Τον Υπουργό Ανάπτυξης κo Τάκη Θεοδωρικάκο**
- 2. Την Υπουργό Παιδείας Θρησκευμάτων και Αθλητισμού κα Σοφία Ζαχαράκη**

ΘΕΜΑ: Η ερευνητική κοινότητα στη χώρα στέλνει απελπισμένο σήμα κινδύνου για την Έρευνα στην πατρίδα μας: Πενιχρή εθνική χρηματοδότηση, γραφειοκρατία, αδιαφάνεια και αδικία αποτελούν τα δεσμά που κρατούν την έρευνα καθηλωμένη. Μήπως ήρθε η ώρα για ένα ΑΣΕΠ για την έρευνα;

Παρότι σε όλες τις προηγμένες κοινωνίες και οικονομίες του πλανήτη, αλλά και στις αναπτυσσόμενες χώρες που κάνουν άλματα προόδου, η έρευνα αποτελεί τη βασικότερη κινητήρια δύναμη της καινοτομίας και της ανάπτυξης καθώς λειτουργεί ως συντελεστής πολλαπλασιασμού κάθε εθνικής επένδυσης, ο ελληνικός ερευνητικός χώρος είναι εγκλωβισμένος σε ένα κατακερματισμένο σύστημα, ανορθολογικό, χωρίς στρατηγικό συντονισμό, με πενιχρή δημόσια χρηματοδότηση και αρτηριοσκληρωτική γραφειοκρατία. Σε ένα βαθιά ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον οι Έλληνες επιστήμονες συνεχίζουν να εργάζονται κάτω από συνθήκες που υπονομεύουν την ποιότητα, την καινοτομία και το κύρος της επιστημονικής παραγωγής, ενώ η χώρα στερείται ουσιαστικώς, αποτελέσματα της οποιας εθνικής επένδυσης.

Ως να μην φθάνουν όλα αυτά, η αδιαφάνεια και η αδικία στην εθνική έρευνα έχουν καταστεί πλέον ενδημικό φαινόμενο στα χρόνια διακυβέρνησης της παρούσας Κυβέρνησης. Τα «σημεία και τέρατα» που παρατηρήθηκαν στην αξιολόγηση των ερευνητικών προτάσεων στο πλαίσιο του προγράμματος Trust Your Stars (εμπιστοσύνη στα Αστέρια), ξεσήκωσαν διαμαρτυρίες από τον ερευνητικό κόσμο και προκάλεσαν πληθώρα δημοσιευμάτων στον τύπο. Οι καταγγελίες αναφέρονται σε

καρμπόν αξιολογήσεις και απορρίψεις χωρίς αιτιολογήσεις, γεγονός πρωτοφανές για την ιστορία της έρευνας στην χώρα μας, ενώ αλγεινή εντύπωση προκαλεί το γεγονός ότι οι αξιολογήσεις ανατέθηκαν συχνά σε άσχετους με το αντικείμενο αξιολογητές και ελάχιστους στον αριθμό αντί να ανατεθούν στον Ε.Λ.Ι.Δ.Ε.Κ.

Είναι χαρακτηριστικό ότι παρότι κατατέθηκε η με αριθμ. 8081/2025 ερώτησή μας ήδη από την 11.8.2025, αυτή παραμένει αναπάντητη μέχρι και σήμερα σε ό,τι αφορά τα υπ' αριθμ. 1 και 2 ερωτήματά μας που αφορούν τις καταγγελίες για το πρόγραμμα Trust Your Stars.

Παρότι οι Έλληνες ερευνητές κρούουν με διαρκείς παρεμβάσεις τους τον κώδωνα του κινδύνου, οι εκκλήσεις τους πέφτουν στο κενό. Ενδεικτικώς, η ανοιχτή επιστολή που με υπογραφές εκατοντάδων κορυφαίων επιστημόνων της χώρας, απευθύνεται στον Πρωθυπουργό και στους αρμόδιους θεσμικούς παράγοντες, καταγγέλλει τα όσα φαιδρά έχουν παρατηρηθεί στις διαδικασίες αξιολόγησης ερευνητικών προγραμμάτων.

Επισημαίνει επίσης την ανάγκη για την «... δημιουργία νέου Εθνικού Οργανισμού Έρευνας, ή την μετεξέλιξη υπαρχόντων οργανισμών, όπως το Ελληνικό Ίδρυμα Έρευνας και Καινοτομίας, σε μια ανεξάρτητη αρχή – φορέα, που θα καθοδηγείται από επιστήμονες και βοηθητικό προσωπικό – κατ' αναλογία με το European Research Council της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Science Foundation της Ιρλανδίας, το Science Foundation του Ισραήλ, το National Science Foundation και τα National Institutes of Health των Ηνωμένων Πολιτειών, το Estonian Research Council της Εσθονίας, το NWN National Science Center της Πολωνίας.».

Ενόψει των ανωτέρω ερωτώνται οι αρμόδιοι υπουργοί:

1. Γιατί δεν επιλέχτηκε ο ΕΛΙΔΕΚ για την αξιολόγηση των προτάσεων στα τρία έργα του Υπουργείου παιδείας;
2. Για ποιον λόγο δεν έχουν μέχρι και σήμερα δοθεί στοιχειώδεις εξηγήσεις σχετικά με τις καταγγελίες καθηγητών, ερευνητών και επιστημόνων για «καρμπόν» αξιολογήσεις και πελατειακές αντιλήψεις και πρακτικές στη διαδικασία αξιολόγησης ερευνητικών προτάσεων στο πλαίσιο του Trust Your Stars που οδήγησαν σε αναιτιολόγητες απορρίψεις ερευνητικές προτάσεις από αξιολογητές που συχνά δεν είχαν απολύτως καμία σχέση με το επιστημονικό τους πεδίο;
3. Υπάρχει η πρόθεση από την Κυβέρνηση και τα αρμόδια Υπουργεία για την δημιουργία επιτέλους ενός ανεξάρτητου και αμερόληπτου φορέα στο πρότυπο

αντίστοιχων φορέων του εξωτερικού που θα διασφαλίζει ουσιαστικό συντονισμό, διαφάνεια και ευελιξία, ή θα συνεχιστεί η αναπαραγωγή ενός κατακερματισμένου, πελατειακού και αδιαφανούς συστήματος που κρατά εγκλωβισμένη την ερευνητική κοινότητα και ωθεί τους Έλληνες επιστήμονες στην έξοδο από τη χώρα;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Γεώργιος Νικητιάδης

Στέφανος Παραστατίδης